

Gideon trekt op naar de vijand

Zodra Gideon en zijn leger zich klaarmaken voor de strijd, noemt God hem met zijn nieuwe naam: Jerubbaäl (= “*uitdager van Baäl*”). Daarmee laat God al zien dat er een duistere macht zit achter het leger van Midian, en wie dus de eigenlijke tegenstander is.

Ook al is het leger van Midian “talrijk als sprinkhanen en hun kamelen ontelbaar”¹ en zijn de 32.000 manschappen van Gideon vergeleken daarmee maar een kleine groep, toch zijn het er voor God teveel.

Daar heeft God 2 redenen voor.

1. Na hun overwinning zouden ze zichzelf kunnen eren, in plaats van God.
2. Soldaten die bang zijn kan God in de strijd niet gebruiken. Dat is zelfs een voorschrift in Israëls oorlogswetten, want zij zouden hun broeders kunnen verzwakken².

Gideon biedt de mogelijkheid om weg te gaan, en daar maken 22.000 soldaten gebruik van. Voor een groot deel bestaan de 32.000 uit familie (alleen al van de Abiezrieten moeten de meesten elkaar gekend hebben). Toch lezen we niets over schaamte bij hen die weggaan of van minachting bij hen die blijven.

Beide punten zijn herkenbaar in ons eigen geloofsleven.

Eenzijds schrijven we een ‘succes’ in ons geestelijk werk vaak wel erg makkelijk toe aan de capaciteiten in de groep. We vergeten dan, dat we zonder de Heer helemaal niets kunnen³.

Anderzijds is het opvallend dat God het niemand kwalijk neemt die liever naar huis gaat.

De strijd tegen Midian geeft ons lessen in de strijd tegen wetticisme en scheuringen⁴. Daar is niet iedereen geschikt voor, want de tegenstand is vaak enorm. Iedereen die zich liever terugtrekt hebben we in vrede te laten gaan, zonder op hem of haar neer te kijken.

De strijd gaat wel door en daar profiteert iedereen van.

10.000 soldaten is nóg teveel

Zelfs het leger van 10.000 man vindt God teveel, en opnieuw moet een deel vertrekken. God gaat selecteren door middel van een test. Hij noemt dat “schiften”⁵, dat is “*louteren, zuiveren*”, zoals zilver gelouterd wordt in een oven⁶.

Gideon moet iedereen water laten drinken, maar hij vertelt er niet bij wat de beste houding is. Dat weet God alleen.

Het overgrote deel neemt rustig de tijd om op de knieën te gaan liggen en zó te drinken⁷. Een klein deel neemt die moeite niet, en slurpt als een hond, namelijk: in het voorbijgaan. Dat zijn er slecht 300!

Maar met die 300 gaat God Israël verlossen.

Als we vandaag bruikbaar voor de Heer willen zijn, dan heeft God Zijn eigen momenten en manieren waarop Hij ons selecteert. Wij hebben daar geen zicht op. Dat moet ook niet, want anders zouden er menselijke criteria worden aangelegd, en dat komt het leger van de Heer niet ten goede.

Het enige dat telt voor een goed soldaat van Jezus Christus is de vraag: wil je alleen op de Heer letten en Hem dienen?⁸

Het komt er dan op neer dat we op Hem gaan lijken, zoals Hij Zich hier gedroeg. Psalm 110 is een Messiaanse psalm, de meest geciteerde psalm in het Nieuwe Testament. Het schetst prachtig hoe de Heer Jezus de strijd voert totdat Zijn vijanden aan Zijn voeten zullen liggen. Deze psalm eindigt als volgt: “Hij drinkt onderweg uit de beek; daarom heft hij het hoofd op”⁹.

De Heer Jezus houdt altijd het einddoel voor ogen, en dat is de plaats waar de strijd geleverd moet worden¹⁰.

Die houding maakt ons tot bruikbare soldaten, ook al zijn we soms met een gering aantal.

¹ Richteren 7 : 12

² Deuteronomium 20 : 8

³ Johannes 15 : 5

⁴ Zie samenvatting 13 maart 2011

⁵ Richteren 7 : 4

⁶ Psalm 12 : 7, 17 : 3, 18 : 31 en vele anderen

⁷ Richteren 7 : 4 - 5

⁸ 2 Timotheüs 2 : 4

⁹ Psalm 110 : 7

¹⁰ Lucas 9 : 51

De vergelijking met een hond is bovendien weinig strelend¹¹. Ook dat laat zien dat het niet gaat om kwaliteiten, want van nature zijn we ongeschikt.

De droom van een gerstebrood

Zodra het nacht wordt, geeft God de opdracht aan Gideon om het leger van Midian binnen te vallen. Maar Hij voegt er aan toe: "Als je bang bent ...".

Wat bijzonder! Gideon hoorde niet bij de 22.000 mannen die bang waren en liever naar huis gingen. God kent Zijn dienstknecht tot op de bodem van zijn hart. Hij weet dat Gideon een extra bemoediging nodig heeft, en zonder dat hij er om hoeft te vragen (zoals bij het vlies op de dorsvloer) stuur God hem naar het leger van Midian. "Dan zul je horen wat zij zeggen"¹².

God gebruikt dus de mond van de vijand om Gideon te bemoedigen.

Het legerkamp is weliswaar één grote mensenmassa, maar niemand merkt Gideon en Pura op, zodat zij ongehinderd kunnen meeluisteren hoe iemand zijn droom vertelt. Het gaat over een gerstekoek, die hun legerkamp komt binnenrollen en hun tent ondersteboven keert¹³.

Zijn makker verklaart de droom: "Dit is niet anders dan het zwaard van Gideon ..." Hij blijkt goed op de hoogte te zijn van diens familie (waar Gideon zélf zo geringschattend over dacht¹⁴) en concludeert dat God hen allemaal in Gideons macht heeft gegeven¹⁵.

Gideon en Pura luisteren zwijgend toe, en dan knielt Gideon aanbeddend neer, midden in het vijandelijke leger, diep onder de indruk van deze bemoediging!

We kunnen overtuigd zijn van een taak die de Heer ons geeft, en we zijn bereid om er mee aan de slag gaan, maar toch kan er diep in ons hart nog wat angst zijn. God kent ons, en Hij weet wat we dan nodig hebben, namelijk een bemoediging

¹¹ Mattheüs 7 : 6

¹² Richteren 7 : 11

¹³ Richteren 7 : 13

¹⁴ Richteren 6 : 15

¹⁵ Richteren 7 : 14

waardoor we ons weer eens realiseren dat de vijand banger voor ons is dan wij voor hen. En dat de vijand de afloop van de strijd al kent¹⁶.

De betekenis van gerst

1) overwinning door een restant

De gersteoogst komt eerst, en daarna de tarweoogst¹⁷. Aangezien Gideon de tarwe uitklopt voordat de Midianieten het komen wegroven¹⁸, zijn ze dit jaar dus al eerder geweest om de gersteoogst mee te nemen¹⁹. Daar zitten ongeveer zeven weken tussen²⁰. Maar het blijkt dat niet alle gerst weg is. Er is nog een restant overgebleven!

Dat wijst op een heel belangrijk principe: het kan nog zo slecht gaan met het volk van God, maar er is altijd een restant, een overblijfsel. Gideon en zijn 300 mannen vormen op dit moment het overblijfsel van Israël.

Zij wijzen vooruit naar de eindtijd waarin volgens Jesaja opnieuw een restant zich tot God zal bekeren en waarin God voor hen de overwinning gaat behalen "zoals Midian geslagen werd(!)"²¹.

2) opstandingskracht

De eerstelingen (de eerste opbrengst) van de gersteoogst dienen als offer gebracht te worden ná het pascha, en wel op de dag ná de sabbat²².

Ook dit voorschrift is vervuld in de Heer Jezus. Hij is het ware pascha²³, geslacht op de vrijdag vóór de sabbat. De dag ná de sabbat is de eerste dag van de week, waarin de Heer Jezus opstaat uit het graf²⁴. De gerst spreekt dus ook van opstandingskracht.

Johannes schrijft dat het bij de wonderbare spijziging om gerstebroden gaat. De Heer Jezus kent de uitwerking, en dat wordt bij

¹⁶ Mattheüs 8 : 29

¹⁷ Exodus 9 : 31 - 32

¹⁸ Richteren 6 : 11

¹⁹ Richteren 6 : 3 - 4

²⁰ Leviticus 23 : 15 - 17

²¹ Jesaja 10 : 20 - 26

²² Leviticus 23 : 4 - 11

²³ 1 Korinthe 5 : 7

²⁴ Lucas 24 : 1

de Joden zichtbaar. Zij kijken naar de Heer Jezus en zien in Hem hun koning die de vijanden uit het land kan verjagen²⁵. Hij gaat bij hen vandaan omdat zij het met geweld voor elkaar willen krijgen, maar het principe blijft waar, ook voor ons vandaag. Daarom is het zo belangrijk om Hem als ons manna te eten. Door de opstandingskracht van het nieuwe leven kunnen we de taak aan die de Heer ons geeft²⁶.

De strijd

“Het zwaard van Gideon”, waar de vijand zo bang voor is, blijkt te bestaan uit een horen, een kruik en een fakkel.

Gideon verdeelt zijn manschappen in 3 groepen van elk 100, en draagt hen op om “goed op mij te letten en te doen zoals ik”²⁷.

Na het sein tot verzamelen²⁸ geeft hij nu het sein tot aanvallen. De aanval is niets anders dan blazen op de horens en het stuk slaan van de kruiken, waardoor de fakkels zichtbaar worden.

In alles wat we voor de Heer mogen doen is het goed om “op Hem te letten en te doen zoals Hij”. Maar dit geldt wel speciaal voor onze strijd tegen de Midianieten in onze omgeving, d.w.z. tegen wetticisme en scheurmakerij.

We hebben de bijna vanzelfsprekende neiging om in zulke ‘gesprekken’ veel bijbelteksten te gebruiken om ons gelijk te onderstrepen, terwijl we merken dat het alleen maar averechts werkt.

Wat is dan wél de beste methode?

Paulus wordt in Korinthe aangevallen op zijn dienst, en hoewel hij zich mondeling en schriftelijk stevig verweert, wijst hij in zijn 2e brief aan hen toch vooral op de juiste houding.

Hij wil niet alleen een prediker zijn, maar vooral iemand in wie de Heer Jezus zichtbaar is. En daarmee God Zélf en daarmee de lichtglans van het evangelie.

Maar dat betekent dat hij zélf onzichtbaar moet worden, en daarom voegt hij er aan toe dat we die schat in aarden vaten hebben²⁹. Zijn aarden vat, zijn persoonlijkheid, moet “stukgeslagen” worden.

Zodra wij iets geleerd hebben van mensen als Paulus en Johannes de Doper³⁰, is er steeds minder van ons en steeds meer van de Heer Jezus te zien.

Als dát het geval zou zijn geweest bij veel dreigende scheuringen, was er wellicht veel onheil voorkomen.

Trouwens, in het algemeen geldt dat wij als christen steeds meer op de Heer Jezus hebben te lijken. Veel christenen zijn er tevreden mee, als zij weten dat hun zonden vergeven zijn en zij in de hemel komen. Dat is belangrijk om zeker te weten, maar daarna begint pas ons leven als christen op aarde. En dat betekent niets minder dan dat de Heer Jezus zichtbaar wordt. Voor velen in onze omgeving zijn wij de enige “Bijbel” die zij lezen. Laten zij dan niet te veel zien van mij, maar juist van mijn Heiland³¹.

Vernietiging van de vijand

Onder het roepen van “het zwaard van de Heer en van Gideon”, het blazen op de horens en het branden van de fakkels, raakt het hele leger van Midian in paniek. De Heer leidt het zó, dat dit machtige leger zichzelf vernietigt, en wat overblijft vlucht weg³².

Het leger van Gideon hoeft in eerste instantie niets anders te doen dan blazen en roepen.

In de toekomst zal Israël iets vergelijkbaars meemaken, maar dan op grote schaal. Als de Heer Jezus is teruggekeerd op aarde, alle vijanden heeft verslagen en Hij is begonnen aan Zijn regering van recht en vrede, dan denkt Israël veilig te wonen. Ze hebben zelfs geen sloten meer op hun deuren³³.

²⁵ Johannes 6 : 9 - 15

²⁶ Johannes 6 : 58

²⁷ Richteren 7 : 17

²⁸ Richteren 6 : 34

²⁹ 2 Korinthe 4 : 5 - 7

³⁰ Johannes 3 : 30

³¹ 2 Korinthe 3 : 2 - 3

³² Richteren 7 : 22

³³ Ezechiël 38 : 11

God vergeet echter geen enkele vijand. Gog en Magog, in het uiterste noorden³⁴, zullen door God gedwongen worden om naar het land Israël op te trekken³⁵. Daar zal Hij hen vernietigen. Dat zal gebeuren op dezelfde manier als hier bij Gideon: de Heer zal voor grote paniek zorgen en zij zullen vallen door elkanders zwaard³⁶.

Deze overwinning op Midian bevat een ernstige les.

De mentaliteit van Midian is vandaag onder christenen nog springlevend. Een sectarische geest weet het eigen gelijk altijd met bijbelteksten te staven, maar kenmerkt zich tegelijkertijd door een hardheid "die over lijken gaat". In deze kringen vindt de ene na de andere scheuring plaats en men deinst er niet voor terug om uiteindelijk alleen met gelijkdenkenden over te blijven, en waar men het heerlijk vindt om het gehoor te strelen met zaken die men graag wil horen³⁷.

De enige oplossing tegen zo'n gruwelijke mentaliteit is geen vleselijke of menselijke reactie. Dat maakt het alleen maar erger. Nee, het gaat er om dat ik "kapot geslagen" wordt, en dat de Heer Jezus zichtbaar wordt. De rest kunnen we aan de Heer overlaten.

³⁴ Ezechiël 38 : 6

³⁵ Ezechiël 38 : 4

³⁶ Ezechiël 38 : 18 - 23

³⁷ 2 Timotheüs 4 : 3